

Ordlista EU-rätt

[EU-rätt](#) - [Grundläggande principer](#) - [EU:s institutioner](#) - [EU:s lagstiftning](#) - [EU:s rättsordning](#) - [EU-domstolen](#) - [Ordlista EU-rätt](#)

Läs mer om begreppen i tidigare avsnitt.

- **Delad befogenhet** - Områden där både EU och medlemsstaterna kan lagstifta och anta bindande rättsakter. Om EU utövar sin befogenhet, får medlemsstaterna inte anta motsvarande lagstiftning.
- **Direkt effekt** - Principen att EU-rätten kan ge enskilda rättigheter eller ålägganden som de kan åberopa direkt inför nationella domstolar utan att behöva vänta på att staterna implementerar rätten i nationell lag.
- **Direktiv** - En lagstiftningsakt som binder medlemsstaterna till de mål som ska uppnås, men lämnar valet av form och medel för att nå dessa mål till nationella myndigheter.
- **Europaparlamentet** - Den direktvalda parlamentariska institutionen som representerar EU:s medborgare och deltar i lagstiftningsprocessen tillsammans med Ministerrådet.
- **Exklusiv befogenhet** - Områden där endast EU får lagstifta och anta bindande akter, medlemsstaterna får således endast agera om de har bemyndigats av EU eller för att genomföra unionens akter.
- **Fördrag** - Grundläggande juridiska avtal som utgör basen för EU och dess funktionssätt, inkluderar de principer och regler som styr unionen och dess medlemsstater (EU:s konstitution).
- **Fördragsprocess** - I en fördragsprocess bevakar domstolen att medlemsstaterna följer primärrätten och indirekt sekundärrätt.
- **Företrädesprincipen** - Principen att EU-rätten har företräde framför nationell lagstiftning i fall av konflikt mellan de två.
- **Författningsprocess** - En term som ibland används för att beskriva processen att skapa eller ändra grundläggande rättsliga och institutionella strukturer inom EU, även om EU inte har en formell författning i traditionell mening.
- **Förhandsavgörande** - Ett förfarande där nationella domstolar kan begära att EU-domstolen tolkar EU-rätten för att säkerställa att den tillämpas på samma sätt i alla medlemsstater.
- **Förordning** - En lagstiftningsakt som är direkt tillämplig i alla medlemsstater utan att behöva omvandlas till nationell lagstiftning.
- **Institution** - En organ eller myndighet inom EU, exempelvis Europeiska kommissionen, Europaparlamentet och Europeiska rådet.
- **Kommissionen** - EU:s verkställande organ som ansvarar för att föreslå lagstiftning, genomföra beslut, upprätthålla EU-fördragen och hantera den dagliga administrationen.
- **Lojalitetsprincipen** - Kravet på att EU och medlemsstaterna ska bistå varandra i att uppfylla de åtaganden som följer av fördragen, och att de ska avstå från åtgärder som kan äventyra unionens mål.
- **Ministerrådet** (Rådet för Europeiska unionen) - EU-institution där regeringsrepresentanter från varje medlemsstat samlas för att anta lagstiftning och koordinera politik.
- **Primärrätt** - Grundläggande rättsliga dokument och principer som styr EU, inklusive EU-fördragen (t.ex. Fördraget om Europeiska unionen och Fördraget om Europeiska unionens funktionssätt), som utgör den juridiska grunden för all EU-rättskipning.
- **Proportionalitetsprincipen** - Principen att EU:s åtgärder inte får gå utöver vad som är nödvändigt för att uppnå målen för de befogenheter som tilldelats EU.
- **Rättsharmonisering** - Processen att minimera rättsliga och regulatoriska skillnader mellan

medlemsstaterna för att underlätta en smidig funktion av den inre marknaden.

- **Sekundärrätt** - Lagstiftning som antas av EU:s institutioner baserat på fördragen, inklusive direktiv, förordningar, beslut, rekommendationer och yttranden.
- **Subsidiaritetsprincipen** - Principen att beslut ska fattas så nära medborgarna som möjligt, och att EU endast ska agera (utöver områden av exklusiv befogenhet) när målen för en åtgärd inte kan uppnås av medlemsstaterna ensamma.
- **Tilldelade befogenheter** - De befogenheter som EU-institutionerna har fått från medlemsstaterna genom fördragen att agera inom vissa specifika områden.
- **Överstatlig** - En form av internationellt samarbete där medlemsstaterna överlåter viss beslutsrätt till en central organ på EU-nivå, vilket innebär att EU:s institutioner kan fatta beslut som direkt påverkar medlemsstaterna.

From:

<https://www.juridik.kristiansen.nu/> - **Juridik på gymnasiet**

Permanent link:

https://www.juridik.kristiansen.nu/doku.php?id=eu_raett:ordlista

Last update: **2024/02/01 11:25**

